

Posudek diplomové práce

Bc. Kateřina Pečtová

„Analýza politiky duševního zdraví v České republice v kontextu Evropské unie“

Oponentka: Mgr. Irena Karlová

Studentka Kateřina Pečtová odevzdala diplomovou práci na téma **Analýza politiky duševního zdraví v České republice v kontextu Evropské unie**. Práce má rozsah 119 stran (včetně 12 příloh) a je rozčleněna do 9 kapitol.

Po úvodu následují kapitoly věnující se vymezení problému, cílům, výzkumných otázkám a metodologii. Dále se studentka přiměřeně obsáhle zabývá teoretickými východisky (lidská práva, koncept zdraví a jeho determinant, nemoc, kvalita života, sociální vyloučení, socioekonomický status, aj.). Autorka pokračuje analýzou výskytu duševních poruch v ČR a přechází v rozpracování tématu politiky péče o duševní zdraví ČR. Práce končí návrhem politik s modelacím nákladů péče z pohledu různých zařízení, závěrem, literaturou a přílohami.

Při přečtení názvu práce čtenáře napadá, proč se práce nejmenuje spíše Analýza politiky péče o duševní zdraví.

Kapitol 2-4 (2.Vymezení výzkumného problému, 3.Formulace cílů a výzkumných otázek, 4.Metodologie) se studentka zhostila úspěšně, dle mého mínění však nejsou vždy příslušné informace umístěny ve správné kapitole. Např. poslední odstavec v kapitole 2, str.3 (vymezení pracovního postupu) by se spíše hodil do 3.kap. Formulace cílů. Naopak podkapitola 4.1 „Vymezení problému z hlediska VP“ (str.5) by místo do kapitoly 4 (Metodologie) výborně zapadla do kapitoly 2. (Vymezení výzkumného problému). Bylo by dobré graficky jasněji označit výzkumné otázky.

Kap. 4.2, str.6 – není nutné aktéry vyjmenovávat – zde se jedná o odstavec o metodologii jako takové. Odkaz má být správně na podkapitulu 7.3, nikoliv 6.3.

4.3 Sběr a analýza dat (str.7) – na tomto místě by bylo vhodné zmínit konkrétní zdroj (= podklady z WHO a EU, aj.), ne jen obecně typy dokumentů (spíše zde, než - jak je to uvedeno - v kapitole 2 „Vymezení výzkumného. problému).

Studentka pečlivě rozpracovává teoretická východiska. Problém byl dobře zahrnut do širšího kontextu (lidská práva, zdraví a jeho determinanty - autorka definuje zdraví dle současné definice WHO, nemoc (definice termínu duševní porucha), kvalita života, sociální vyloučení, socioekonomický status a nakonec je vysvětlen Thornicroftův model vyvážené péče).

V analytické části začíná přiměřeně rozpracovaným tématem výskytu duševních poruch (čerpá převážně pouze z Džúrové, bylo by zajímavé zkusit srovnat i jiná data) a jejich socioekonomických implikací – kap.6. Tato kapitola je velmi zajímavá a informativní.

Jádrem celé práce je pak 7.kapitola – politika péče o duševní zdraví v CR. V deskriptivních kapitolách 7.1 (Historie péče o duševně nemocné) i 7.2 (současný stav) bych očekávala více než po jednom zdroji.

Podkapitola 7.3 (Aktéři v systému..., str.54+) – autorka zde identifikuje a stručně charakterizuje 13 důležitých aktérů z hlediska jejich zájmu, postoje a moci v politice duševního zdraví zaměřené na deinstitucionalizaci. Aktéry poté zasazuje do schématu analýzy aktérů dle A.Veselého. Provedení analýzy aktérů v této oblasti bych považovala za inovativní přínos, autorka však vypracované schéma nijak nekommentuje ani neshrnuje, pouze ponechává čtenáři k vlastní interpretaci. To je škoda a nevyužitý potenciál. Podkapitola pokračuje zajímavým výčtem názorů odborníků – zasloužilo by si vlastní podkapitulu (popř. zapracovat do kapitoly 8.5 Kam zaměřit další vývoj...) a lépe zasadit do kontextu.

Celá kapitola 7 je deskriptivní a shrnuje bohaté poznatky z různých oblastí péče o duševní zdraví, proto působí poněkud překvapivě nečekaný začátek kapitoly 8, kde je uveden strom problémů zaměřený na kvalitu života pacientů (Schéma 1, str.76) a navíc není jasné, kdo je autorem schématu. V každém případě však není schéma uvedeno jasně do kontextu a rozhodně by si zasloužilo diskusi. Zajímavá je kapitola o nákladech na péči z pohledu různých zařízení (kap.8.3), stručný závěr by však bylo zajímavé konfrontovat s daty o objemu péče (např. spočítat náklady na pacienta, jednotku, etc.).

Závěr je převážně deskriptivní, shrnuje poznatky z předchozích kapitol. V relativně dlouhém textu spíše implicitně nacházíme odpovědi na položené výzkumné otázky.

Autorka pracovala s přiměřenou šíří české i zahraniční odborné literatury. V textu používala správné odkazy na uvedené zdroje.

Celkově je práce čtivá a čtenáři přístupná. Autorka se vyvarovala překlepů i většího množství gramatických chyb, avšak do budoucna vřele doporučuji si důkladně zopakovat pravidla interpunkce v českém jazyce!! Frekventovaná absence či nadbytek čárek ve větách působily místy rušivě.

Vzhledem k výše zmíněným pozitivním i negativním faktorům doporučuji diplomovou práci k obhajobě a navrhuji hodnocení **dva plus**.

Mgr. Irena Karlová

16.6.2008